

Sabima kartleggingsnotat 45-2025

Kartlegging av klapregresshoppe i Sør-Øst Norge i 2025

Av Håkon Gregersen

Kartlegging av klapregresshoppe i Sør-Øst Norge i 2025

Sammendrag

Det ble undersøkt totalt 12 lokaliteter der det enten tidligere er registrert leveområder for klapregresshoppe, eller som vurderes som potensielt egnede habitater for arten. Klapregresshoppe ble kun registrert på den velkjente referanselokaliteten Heggeneset i Seljord. På referanselokalitetene Aurstjønn (Nannestad), Spireodden (Asker) og Brekke (Drammen) ble arten derimot ikke gjenfunnet i 2025.

Sesongen 2025 fremstår som et vanskelig år for klapregresshoppen, trolig på grunn av tørkeforhold tidlig i sesongen, noe som kan ha påvirket både utvikling og overlevelse negativt.

Et positivt funn var registreringen av fem nye leveområder for arten i Drammen, alle lokalisert på Bragernesåsen. Her ble det totalt registrert 15 individer fordelt på disse dellokalitetene.

Emneord: Klapregresshoppe, kalktørreng, kalkfuruskog, sørvendt rasmark

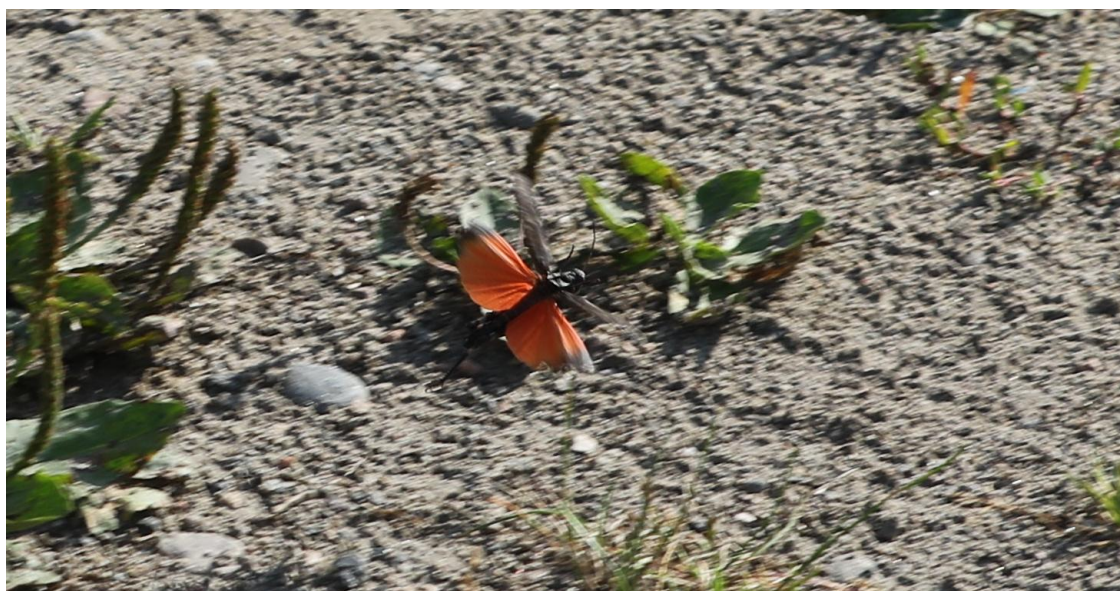
Innhold

Kartlegging av klapregresshoppe i Sør-Øst Norge i 2025	1
Kartlegging av klapregresshoppe i Sør-Øst Norge i 2025	2
Innledning	4
Metode	6
Feltregistreringer av klapregresshoppe 2025	7
Asker kommune	7
Spireodden	7
Drammen kommune	8
Brageresåsen - Spiralen	8
Brekke	9
Notodden kommune	10
Kleivkås	10
Tokke kommune	10
Visåskjyrkjelia	10
Seljord kommune	11
Heggenes	11
Kvitseid kommune	12
Åmland	12
Nannestad kommune	13
Aurstjønn, Trandum	13
Oppsummering registreringer 2025	14
Litteratur og tidligere undersøkelser	15

Innledning

Klapregresshoppen foretrekker varme, soleksponerte lokaliteter. Rundt Oslofjorden finnes den på knauser og lune, glisne enger – gjerne på kalkgrunn (kalktørrenger). I innlandet holder den til på varme, sørvendte skråninger, også her med kalkrik grunn. I Telemark finnes arten særlig i rasmarker (kalkskifer) og kalktørrenglysninger i alm-lindeskog og åpen kalkfuruskog. Voksne individer kan observeres fra slutten av juli til slutten av september. Hannen lager en kraftig, klaprende lyd ved å slå vingene mot hverandre i flukt, samtidig fremvise et par vakre røde vinger (se figur 1.) – derav navnet klapregresshoppe. Hunnen flyr sjelden, men kan foreta lange hopp der vingene bidrar som støtte.

Figur 1. Klapregresshoppe i flukt- her fremviser hannen sine flotteste flagg.

Klapregresshoppe er tidligere registrert flere steder i Telemark, Buskerud og Akershus, hvor sistnevnte tradisjonelt regnes som artens viktigste utbredelsesområde i Norge. I Telemark er det de siste årene påvist flere nye leveområder (Gregersen 2016 og 2017).

SABIMA har bidratt med midler til å dekke kost- og reiseutgifter, mens selve kartleggingen og rapporteringen er utført på frivillig, ulønnet basis.

Dette notatet er ment som en feltrapport – en beskrivelse av lokalitetene og observasjonene som er gjort. Det er et klart behov for tiltak for å forbedre flere av leveområdene, samt sikre arealer for en fremtidig, bærekraftig forvaltning av

klapregresshoppe. Videre tiltak bør konkretiseres i en lokalitetsbasert handlingsplan.

Figur 2. Oversikt over registrert utbredelse av klapregresshoppe i Norge (røde og lyserøde prikker, Artskart.no).

Metode

Utvalgte områder for undersøkelse ble i hovedsak identifisert gjennom analyse av ortofoto. Aktuelle lokaliteter ble valgt ut basert på topografi og eksponering, med spesielt blikk for kalkholdig sørvendt rasmark, gresskledte skredtunger eller kalktørrenger.

Feltarbeidet ble gjennomført i varme perioder, med mål om å registrere voksne individer. Kjente lokaliteter ble brukt som aktivitetsreferanser.

Det ble også montert opp lyttestasjoner på et par referansestasjoner for å skaffe et belegg på sesongaktivitet, basert på sang og fluktklapping/spill.

Figur 3. Typisk lokalitet for klapregresshoppe – sørvendt, kalkrikt strandberg og kalktørreng, her ved Spireodden.

Feltregistreringer av klapregresshoppe 2025

Asker kommune

Spireodden

GEO 59.831873 10.49712

Dato: 29.06.2025

Funn: 0 individer

Notat: Klapregresshoppesjekk og lytteboksutsett. Ingen observasjoner av klapregresshoppe på tidligere registrerte funksjonsområder.

Dato: 16.08.2025

Funn: 0 individer

Notat: Ingen observasjon av arten under gode feltforhold.

Dato: 24.08.2025

Funn: 0 individer

Notat: Ingen observasjon av arten under gode feltforhold.

Spireodden er et kjent leveområde for klapregresshoppe, og brukes som referanse for sesongaktivitet. Dessverre er lokaliteten utsatt for mye ferdsel/ tråkk. Arten ble ikke gjenfunnet etter tre registreringsrunder i 2025. Lydopptak er ikke ferdig analysert.

Figur 4. Spireoddens heteste leveområde for klapregresshoppe, men uten registrering i 2025.

Drammen kommune

Bragneresåsen - Spiralen

GEO 59.749226979911327 10.208293972536922

Dato: 30.06.2025

Funn: 0 individer

Notat: Klapregresshoppesøk i sørvendt helling med kalktørrenger. Ingen observasjoner.

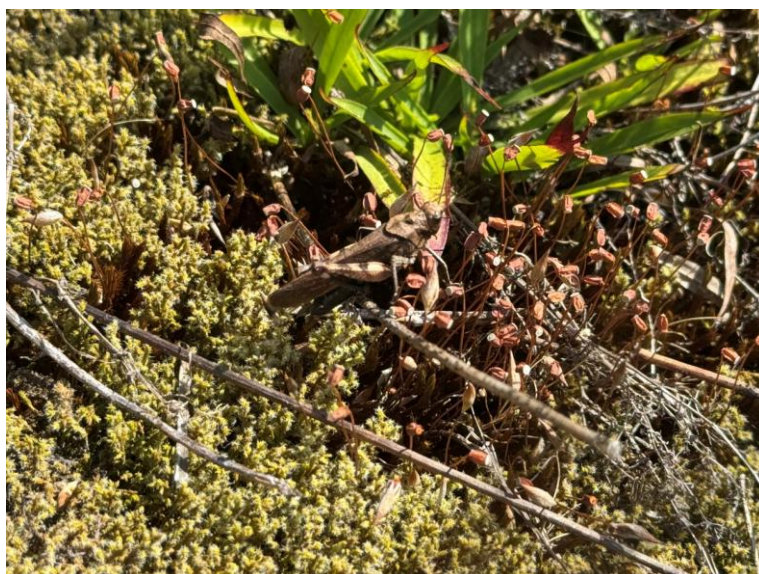

Figur 5. Flotte kalktørrenger i sørvendt helling i Bragneresåsen, men stort innslag av fremmedarter.

Dato: 25.07.2025

Funn: 15 individer

Notat: Meget flott sørhelling, med mye egnet habitat for klapregresshoppe med tørrkalkenger oppstykket av kratt. Det ble registrert klapregresshoppe på hele fem ulike englokaliteter, med minst 15 forskjellige individer (for kart se Artsobservasjoner.no). En del fremmedarter her som fortrenger den naturlige floraen, blant annet gravmyrt, gullregn og mispelarter. Skjøtsel trengs sårt og instendig for å ikke miste denne vakre perlen.

Figur 6. Klapregresshoppe klar til sprang i en av de flotte englokalitetene i Bragernesåsen.

Brekke

UTM 32 V 555123 6625542

Dato: 30.06.2025

Funn: 0 individer

Notat: Brekke er et kjent leveområde for klapregresshoppe, og brukes som referanse for sesongaktivitet. Arten ble ikke gjenfunnet ved relativt gode og varme forhold. Lydopptaker ble montert, men materialet er ikke ferdig analysert.

Figur 7. Flott og velskjøttet tørreng ved Brekke- her er det normalt et yrende liv av klapregresshoppe, men arten ble ikke registrert i 2025.

Notodden kommune

Kleivkås

UTM 32 V 506212 6608790

Dato: 30.06.2025

Funn: 0 individer

Notat: Klapregresshoppesøk i sørvendt helling med kalktørreng og tilgrensende kalkfuruskog. Ingen observasjoner av klapregresshoppe

Tokke kommune

Visåskjyrkjelia

UTM 32 V 442210 6591054

Dato: 26.08.2025

Funn: 0 individer

Notat: Visåskjyrkjelia_Flatin_Dalen-Klapregresshoppesøk i bratt helling med almlindeskog, og gran lågurtskog med lysninger av rasmark og tørrkalkeng med kalkfuruskog spredt. Mye rødflangre spredt, og mange perfekte levesteder for klapregresshoppe. Til tross for dette, ble arten ikke påvist. Sesongen 2025, virker til å være en depresjon for gresshoppefaunaen, i alle fall ut ifre egne registreringer. Så, til tross for at det ikke ble påvist klapregresshoppe i denne omfangsrike

lokaliteten, bør den absolut sjekkes på ny. Her finnes med stor sikkerhet viktige leveområder for arten.

Figur 8. En av de mange englokalitetene i sørvendt lside ved Visåskyrkja- her må klapregresshoppen trives.

Seljord kommune

Heggenes

GEO 59.440439091995358 8.781253332272172

Dato: 26.08.2025

Funn: 2 individer

Notat: Var innom denne referansestasjonen for klapregresshoppe, spesielt med hensyn på sesongaktivitet opp mot andre befarte lokaliteter i Telemark. Heggenes er en kjent stabil referanse med gode leveområder for klapregresshoppe. Det ble allikevel kun registrert to individer her ved befarng.

Kvitseid kommune

Åmland

UTM 32 V 469127 6589579

Dato: 26.08.2025

Funn: 0 individer

Notat: Klapregresshoppesøk i flott sørvendt helling med kalktørreng som strekker seg fra veikant og oppover, med spredte lysninger 50- 100 meter oppover lia. Det ble ikke påvist klapregresshoppe, men lokaliteten bør undersøkes på ny.

Figur 9. Flott kalktørreng ved Åmland, burde dekke en klapregresshoppes begjær?

Nannestad kommune

Aurstjønn, Trandum

GEO 60.227101 11.11057

Dato: 08.08.2025

Funn: 0 individer

Notat: Sjekket over dette kjente referanseområdet for klapregresshoppe, dessverre uten påvisning av arten. Lokaliteten ved utfartsparkeringen synes å være forringet siden sist befarig i 2020.

Figur 10. Kjent referanselokalitet for klapregresshoppe ved Trandum, uten registrering av arten i 2025.

Oppsummering registreringer 2025

Det ble i alt undersøkt 12 lokaliteter (tabell 1.) der det er registrert leveområde for klapregresshoppe, eller områder som er potensielle som leveområde for arten. Det ble registrert klapregresshoppe på den velkjente referanselokaliteten ved Heggeneset i Seljord. På referanselokalitetene ved Aurstjønn (Nannestad), Spireodden (Asker) og Brekke (Drammen) ble arten ikke gjenfunnet i 2025. Sesongen 2025 virker til å være et vanskelig år for klapregresshoppen, med tørke tidlig på sesongen. Gledelig var det å registrer fem nye leveområder for arten i Drammen på Bragernesåsen, med hele 15 individer fordelt på disse dellokalitetene. registreringer. På mange av ertens og ved Malmøyodden. På de andre undersøkte områdene ble ikke arten påvist.

Tabell 1. Oversikt over lokaliteter der det ble gjennomført kartlegging av klapregresshoppe i 2025.

Art	Lokalitet	Status for registrering
Klapregresshoppe	Asker, Spireodden	IKKE gjenfunnet på kjent referanse 3x
Klapregresshoppe	Drammen, Bragernesåsen - Spiralen	NYFUNN på 5 ulike englokaliteter
Klapregresshoppe	Drammen, Brekke	IKKE gjenfunnet på kjent referanse
Klapregresshoppe	Notodden, Kleivkås	Ikke påvist, men potensiell
Klapregresshoppe	Tokke, Visåskjyrkjelia	Ikke påvist, men potensiell
Klapregresshoppe	Seljord, Heggenes	GJENFUNNET
Klapregresshoppe	Kvitseid, Åmland	Ikke påvist, men potensiell
Klapregresshoppe	Nannestad, Aurstjønn-Trandum	IKKE gjenfunnet på kjent referanse

Litteratur og tidligere undersøkelser

Gregersen, H. 2021. Kartlegging av leveområder for sjeldne insekter i Sør-Norge. Sabima kartleggingsnotat 42, 2021. 35 s.

Gregersen, H. 2019. Kartlegging av leveområder for blåvingegresshoppe, (*Sphingonotus caeruleus*, VU) og klapregresshoppe (*Psophus stridulus*, VU) i Sør Norge. Sabima kartleggingsnotat 6-2019. 25 s.

Gregersen, H. 2018. Kartlegging av leveområder for blåvingegresshoppe, *Sphingonotus caeruleus*, i Agder. Sabima kartleggingsnotat 12-2018. 9 s.

Gregersen, H. 2017. Registrering av nye leveområder for klapregresshoppe i artsobservasjoner.no

Gregersen, H. 2016. Registrering av nye leveområder for klapregresshoppe i artsobservasjoner.no